

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt. negyedévre 3 frt. 50 kr., egy héra 1 frt.
Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős a kiadó laptulajdonos,
Kutas Imre.
Szerkesztő:
Katona Imre.

Szerkesztőség: Nagy-Hatvan-utca 1564. sz. Dr. Dusóczy ház
Kiadóhivatal: Nagytemplom-tér, 818. sz. Sz. Nagy Károly ház
Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

Kétségek.

Debreczen, okt. 20.

(K. I.) Az országban napirenden levő nagyon fontos ügyeket szemlélő elfogulatlan honpolgár valami élesen disszonáns hangot kell, hogy fölfedezzen azokban a tudósításokban, melyek a fővárosi hírlapok hasábjait most megtöltik.

Az ország most valósággal zavarog. Az a szerencsétlen idea, melyet elhamarkodottsággal odavetett a kormány az országgyűlés és az egész nemzet szigorú ítélőszéke elé, végtelen sorát a szóval és tollal hadat viselő feleknek hívta „ad arma“; a kormány hivatalos és nem hivatalos lapjai hozsánát zengenek a miniszterelnök „erélyes“ magatartása fölött; ama szégyenletes magatartás fölött, melyet Szapáry, a könnyelműen beugrott gyöngye ember, eviczkelvén a kétség vizében, most tanusít. Az ellenzéki lapok a nemzeti érzület arczulsapását látják a vehemens háborút keltett Hentzi-ügyben, megbecstelenítését a „félistenek“ dicső emlékezetének; — sőt a magyar nemzeti politika, a magyar irodalom két kimagasló alakja: egyik a fatális eszme pártolója, másik heves ellenzője, olyan hangon korrespondál egymással, mely hangot, hála istennek, eddig csak ritkán mutatkozó vendégnek és pedig nem szívesen látott vendégnek lehetett tartani a magyar hírlapirodalomban.

A mit, tisztelet adassék mindkét had-

viselő fél meggyőződésének, — a kiengesztelés, a kibékülés érdekében mocskot felkotor a túlzott lelkesedés, vagy a hyperloyalizmus, a fonák helyzettel megbarátkozni törekvő kényelmes politikai auktoritás. azt a piszkot jobb lett volna bizony eltakarni, eltemetni; jobb lett volna becsületeknek mutatni magunkat az előtt a külföld előtt, mely kárörömmel szemléli: hogyan vagdaljuk egymás szeme közé a becstelenség keserű vadját.

Beszélünk expiaczióról; arról a kibékülésről, mely a magyar nemzetnek a királylyal 1867-ben kötött kiegyezési szerződése daczára, mindnyájunk szomorú meggyőződése szerint, maig sem következett be. Beszélünk kiengesztelésről; beszélünk arról, hogy a császári és királyi hadsereg ma j d e z u t á n, külső nyilvántása után is az elismerésnek, szabadságunk kivívása érdekében folyt harcokban vérüket ontott, életüket áldozott dicső hőveinket méltó hadviselő feleknek fogja elismerni.

Beszélünk minderről; mert vérünkben a szószaporítás; vérünkben az ellenzékeskedés. A kormány feje nem a szent meggyőződés sugallta argumentumokkal él; a „beugrott“ miniszterelnök védelmezi a könnyelmű társait és erre ríposztiképpen főlzug a többi hazafiak tiltakozása.

Hát így szokás kibékülni nálunk? Ez a hang, a kedélyeknek eme okatlan felkorbácsolása képezi a kiengesztelődés fenéséges módját? Azzal a véres ajakkal,

melylyel egymás meggyőződését bepiszkoljuk, — azzal akarjuk kikiabálni a hadsereg szívéből azt a megcsontosodott rögeszmét, hogy „Rebellenvolk“ vagyunk? — Azokkal a dühös tollvonásokkal akarjuk kitérűlni a „K. u. k. Cadetenschule“ tankönyveiből a magyar szabadságharczot „Revolution“-nak nevező paszszust, melyekkel egymásnak törünk, — mi magyarak?

Igy nem lehet békülni; így továbbra is rebellis nép leszünk és csak magasabbra emelkedik a közfal, polgár és katona között. Így csak a kedélyeket izgatjuk és a mint a napi események mutatják, a remélt kibékülés helyett ellenséges érzület fogja betölteni a mi sziveinket is azok ellen, a kikkel békülni akarunk; azokét is ellenünk, a kik velünk akarnak békülni.

Kétség fogja el keblünket, hogy vajjon komolyan számot vetettek-e minden tényezőjével a tervezett nagy aktusnak? Hogy vajjon tudják-e azt, a kik mellette, vagy ellene vannak, hogy mindegyik ellenfele hatalmas és erős? Hogy az egyik hatalmas a hazaszeretletben, erős a meggyőződésben; hogy a másik erős azoknak a tradicióknak az istápolásában, melyek még akkor megrögzöttek és kőkeménynyé váltak a Waffenrock alatt, mikor nem is mertek gondolni arra, hogy valaha kibékülés a két ellenlábás, hogy úgy mondjuk: örök ellenség között lehetséges lesz?

Nem hiszszük; itt a legjobb bizonyíték. Békés polgár; ifju szívű agg harczo-

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

CSAK EGY DALT MÉG!...

Csak egy dalt még a virágról,
Asszony szép szemérről,
Napsugaras, zöld mezőről,
Csillagteljes égről;
S legmelegebb sugaráról
Széles e világnak,
Mely a ringó bölcső mélyén
Picziny ajkon támad;
Abba aztán beleírni
Egész szívem, lelkem,
Hadd érezze, a ki hallja,
A mit én éreztem!

Csak egy dalt még, egy ilyen dalt...
Jöszte, édes tollam...
S szétfut a betű előttem,
Azt se látom, hol van.
Homlokomat egy puha kéz
Lágyan elsimitja:
— Nem megy öreg? Kitaláljam,
Hol annak a nyitja?
Kopott az ég, nincs ereje
Már a napsugárnak,

Falomb, virág, ősz szelétől
Egyre sárgul, szárad.
Ne biztasd a száraz ágat,
Hogy zöldüljön újra, —
Kiszáradt a vén tilinkó,
Rekedt, a ki fűjja...

Sebesi Jób.

Örökös gyűlölet.

Irta: Than Gyula.

Leverten, bágyadtan érkezett haza. Arcza feltűnően sápadt volt; egész testében reszketett. Oda rogyott a rozzant szalma székre, arczát kezébe temette s úgy fojtotta el zokogását.

A kis, felette szegényes szobában ezen a széken, a kopott asztalon, viseltes pamlagon s egy rozzant ágyon kívül csak egy nagy utazó láda állott, azon is elszórtan, rendetlenül hevertek könyvek, jegyzetek, iratok.

Hűvös, őszi délután volt. A lemenő nap hevét vesztett sugarát áttörte a porlepte ablakablakon, bíbor színbe öltöztetve a kis szoba rozoga butor darabjait.

Az a fiatal, az a gyermek ifju, kinek hónapok szobája volt ez, sirhatott, zokoghatott bátran, zavartalanul. Önthette a forró könnyecskéket, szenvedését jajszóba zokoghatta el — nem hallotta azt senki... Olyan csendes, olyan elhagyott szoba volt ez, hátul az udvarban, a fél-szer, a göré mellett.

Alig néhány hete, hogy oda költözött. Abban a nagy, abban az eleven, pezsgő városban drága otthona volt ez neki. Elzárva a zűrtől-zavartól, a város pezsgő, eleven zajától, ott a külváros csendes tanyájában szegénységéhez méltó lakószobát kapott.

Napjában alig volt tthon; neki csak azért volt rá szüksége, hogy a napi fáradoalmak után csendes, nyugalmas éji pihenőt találjon benne.

Ma korábban jött haza; nem úgy mint máskor vidáman, fűtyörészve, buval, bánattal nehéz, keserű fájdalommal. Azt nem bírta, az zavarta meg, az öntötte könybe szemeit.

Egyszerre félve, megriadtan emelte fel fejét, hirtelen kitörülte szemeit, . . . felállott, oda nézett, mereven, szótlánul az ajtóra, amelyen sebesen rontott be barátja.

— Kálmán, utánad siettem. Az égre, szemeid könyben, te sirtál? . . . Ugyan ne légy gyermek.

— Mit tudom én mi bánt annyira? . . . Mit tudom, miért olyan nehéz, olyan keserű ez a pillanat, hogy sirok, hogy zokogok, csak azt tudom, csak azt érzem, hogy ez olyan jól esik nekem.

— Megsértett?
— Nem, csak elutasított.
— Nem alkalmaz?
— Engem? . . . Soha!
— És indokolta?

— Azzal, hogy vakmerő bátorság kellett ahhoz, hogy küszöbét átiépjem; azzal, hogy arra nem voltam, nem vagyok s nem is leszek méltó soha, hogy azt a kenyeret egyem, amelyet ő ad nekem.

sok és befolyásos urak, — ezek mind egy cél felé törekszenek: a kibékülés célja felé; de mindegyikük különböző úton, különböző eszközök felhasználása mellett. És ezek a különböző eszközök fölzaklatják a kedélyeket; a békés polgárból lesz heves harczfi; az agg harczosok szive föllángol és lesz mindegyikből lelke keservében ismét lázadó forradalmár; a kibékülés helyett nagyon könnyen életre kelhet a régi gyűlölet, az elkeseredés csitított dűhe és átkozni elkezdenek kénytelenek mindazokat, kik magukat hazafiaknak vallva, szították az egyenlenség tüzeit, melyben félő, erőnk szárnyait könnyen elperzselhetjük.

Félre a harczczal! Így nem lehet békülni! Legyünk hazafiak mindannyian és ha már a megdicsőült szabadsághősöknek emléket emeltünk, legyen annak leleplezési ünnepe a szent kiengesztelődés napja; felejtjük el a kínt, felejtjük el a szenvedést, keserűségben tett fogadalmakat és imádkozunk a magyarok Istenéhez: „és bocsásd meg a mi vétkünket, mint mi is megbocsátunk az ellenünk vétetteknek!”

Ha így fohászunkodunk, gyűlölet nélkül, szeretettel szívünkben, akkor lesz az igazán a szent engesztelődés napja, mely legyen a mi napunk, — emléknappja a magyar szabadságharcz dicsőségének, — minden idegen beavatkozástól tisztán, szűzen. Akkor ránk fog mosolyogni a béke szelleme; de addig, míg szétvonás aprózza fel erőnket, nem.

— Országgyűlés, okt. 19. A Hentzi megkoszoruzásának ügye új stádiumba jutott. — Gróf Szapáry Gyula miniszterelnök visszautasította gróf Apponyi Albert közvetítő indítványát, mert az ismert programból semmit sem hajlandó engedni. A kormány álláspontjának védelmére ma csak báró Podmaniczky Frigyes szólalt fel. Ellenben az ellenzék részéről több szónoklat tartatott a mai nap folyamán és fognak tartatni holnap, holnapután és a következő napok alatt. Apponyi Szapáry visszautasítását tudomásul ve-

— De hát az istenért, miért?
— Miért? . . . Éppen olyan rejtély előttem, mint az, te előttem. . . Két hónap óta nap-nap után az vigasztal, hogy állást kapok hogy kényerem lesz, az vigasztal, az tölt el édes, drága boldogsággal, hogy pénzhez jutok. Pénzhez, hogy segíthessem, hogy megmenthessem, a végső, az utolsó, a kínos inségtől anyám — édes anyám.

— Anyád? . . . Nem értelek.
— Mióta szegénységem miatt abba kellett hagynom tanulmányaim folytatását, leszámoltam a jövő dicsőségével. . . Visszamentem kis falunkba, vissza az édes anyámhoz. Ugy gondoltam akad ott számomra annyi, amennyiből ketten elégedetten élhetünk. . . Csalódtam. . . A szomszédoknak, az ismerősöknek egymásután adogattuk el jó apámról maradt butordarabjainkat. . . Végre is ez a helyzet is elviselhetlenné vált. Gondolkoztam, törtem a fejemet, hogy kihez forduljak. Te mindég jó barátom voltál, eszembe jutott, hogy neked szép, jó állásod van, hozzád folyamodtam. Megígérted, hogy biztos állásom lesz, hogy jöhetek bátran. Eljöttem, pedig Isten látja lelkemet, hogy ez az út, ez a rongyos szoba édes anyám utolsó butordarabjába került. . . És most, mikor két hét óta már édes boldogsággal várok a főnököt után, most mikor már megérkezése után te is biztosnak találsz a sikert. . . Elutasít. . . vakmerőnek nevez s nem talál méltónak arra, hogy a kálmán az z o n.

— Kálmán! Mi oka lehet annak az embernek, — hogy egyszerre ilyen fellépéssel utasít el?

— De hát az égre mit tudom én.
— Nem ismered, nem láttad soha?

vén, kijelentette, hogy megtett mindent, a kormány intenciója érdekében: most meg fog tenni mindent, amit a történelmi igazság és a hazafiság kíván. Helfy Ignac kitűnő beszéde új szempontokat tartalmazott; jeles szónoklatot mondott a függetlenségi pártból Visontai Soma is. — A nemzeti pártból beszélt Eruszt Kelemen, a ki valódi katonás egyenességgel mondta meg az igazat, s Horváth Gyula ki úgy nyilatkozott, hogy Hentzi-szobrát csak az koszoruzhatja meg, a ki leissza magát a Lethe vizéből. Ülés végén számosan iratkoztak fel az ellenzék tagjai közül. A vita csak most indul igazán.

— Az ellentétes vélemények. Hogy megnyire nem tiszta a helyzet az elkeresztelési és vallási kérdésekben, legjobban bizonyítja az alább közölt két tudósítás. A „B. H.” így ír: A miniszterelnöknek és a herceggprimásnak audienzija a királynál, valamint az ő felsége elnöklése alatt tartott miniszteri tanácskozás, mint értesülünk, a megoldásra váró egyházpolitikai kérdéseket egy lépéssel sem vitte előbbre. Ő felsége nyilatkozatainak értelme abban foglalható össze, hogy a polgári házasság az ő uralkodása alatt sohasem nyerhet szentesítést. Ő felsége bizik a római kuriával újra megindított tárgyalásokban. Rómában most sokkal békésebb a hangulat és az elkeresztelési kérdésnek olyan megoldása remélhető, mely feleslegessé teszi a radikális eszközöknek alkalmazását, a milyen a polgári házasság volna. Mikor a dolgoknak ez az állása nyilvánvalóvá lett a miniszteri tanácskozáson, egyuttal eldőlt a kormány sorsa. — A miniszteri tanácskozás után Szilágyi Dezső ki is jelentette: „M a m e g s z ű n t e m — m i n i s z t e r l e n n i !” — A. M. U. pedig következőket ujságolja: — Az elkeresztelési ügy befejezése. Mint értesülünk, a tegnapi minisztertanácsban, mely ő felsége elnöklése alatt tartott, az elkeresztelési ügy az állam részéről végleges befejezést nyert. Ugyanis mindenekelőtt a kormány programja e kérdésben teljes érvényesült nyerend az által, hogy első sorban a tözvény által behozatnak a polgári anyakönyvek, egyelőre azonban csakis a vegyes házasságokból származó gyermekek anyakönyvelésére. Ezután következik a polgári házasság behozatala és pedig a kötelező, melylyel egyidejűleg általánosítottatni fog a polgári anyakönyvelés. Végül, hogy a polgári anyakönyvekben minden felekezeti befoglalható legyen, egyidejűleg a zsidó vallás is recipiáltatni fog.

— Soha!
— Megáll az eszem. . . Csupa szív, csupa jóság. . . Ember, koldus, jó szó, alamizsna nélkül nem megy tőle el. Kálmán ennek oka lehet. . .

— Ugy hiszem én is. . . Akkor, abban a pillanatban borult el az arca, akkor szedte ránczba homlokát, mikor nevet emlegettem.

Alig végezte szavát vézna sovány asszony, a házmesterné lépett be, aki egy levelet hozott. A Kálmán nevére volt czimezve, az édes, a jó anya írása, megismerte.

Drága gyermekem!
Ma kevésse jobban éreztem magamat, felkeltem, sétáltam s aztán csupa szórakozásból ott kerestéltem irataink között. Egyszerre jó barátod Berlai Dezső levele került kezembe. Átfutottam e derék jó fiu sorait, a ki téged arról biztosít, hogy állást szerez neked Békéi Gergely irodájában. . . Ugy tudom, azt veszem ki barátod soraiból, hogy Békéi fürdőn van, hogy csak napok mulva tér vissza, ha levelem még az előtt érkezne oda, hogy nála ajánlatot tennél. . . halgass rám, ne lépd át küszöbét. . . Ez az ember gyűlöli családunkat. Megtagadta apád nevét — mi a t t a m. Ellenezte hogy én, a szegény leány valaha a nemes tagja legyek. . . gyűlöli lenéz bennünket — ő az édes apád testvére.

Kálmán öszegyűri a levelet meredten néz maga elé s aztán rövid gondolkodás után oda szól barátjához:

— Testvére? — ha tudtam volna.

— A zágrábi érseki szék betöltése ügyében több ezer aláírással ellátott kérvényt intéztek a papához. Mint Zágrábból jelentik, az irat aláírói azt kérik, hogy a legközelebbi konzistoriumban Vucetics kanonok neveztesék ki. A latin nyelvű irat aláírói közt van Pejacevics gróf volt bán, Erdődy, Nugent, Orsics, Keglevich Draskovich grófok, Rauch, Altenfels bárók és mások.

A magyar nemzet és Hentzi.

II.

Görgey fővezér felszólítása Hentzihez következőképen hangzik:

„Tábornok! Buda a magyar seregek által el van zárva s ezek csak parancsra várnak, hogy a várat amaz erélylyel támadják meg, melyet csak a nemzetnek kényszerített élethalál harcza képes minden egyes katonába önteni.

Önök feladata: Budát hosszabb ideig védeni, veszve van.

Fogadja el az ajánlatokat, miket emberségből tesznek önnek.

Adja meg magát.
A feltételek következők:
Becsületes hadi fogság, a tisztéké fegyverrel, a legénységé fegyver nélkül.

A tekintély, melyet a magyar seregnél élvezek; a subordinatio, melyet vaskezekkel tartok föl és saját személyes becsületem, melyet eddig senki, még az osztrákok sem illethettek büntetlenül, (mint ezt önnek a „lázádo csordák“ eddigi sikerei világosan bizonyítják) kezeskednek önnek az ajánlott föltételek pontos megtartásáról, melyről önt szavammal biztosítom.

Győr, Sz.-Fehérvár, Komárom, Nyitra, Hanzsabek, a bányavárosok, sőt az egész Vágvonaltal kezünkben van; — Buda a legszigorubbán körülvéve; az ugynevezett budai vár nem vár; ön pedig tábornok, megfoghatatlanul arra van kizemelve, hogy egy Don-Quixotte-szerű adatot oldjon meg, melynek tragicus kimenetele alig fogja önt a nevétség ellen védeni.

És ha mindez meg nem indítja önt, penditse meg azon gondolat, hogy ő n m a g y a r, hogy nagy tartozásokat kell a haza irányában leróni és hogy erre alkalmat most önnek én szolgáltatok.

Ha mind e mellett ön, érett és férfias meg-gondolás után is megmarad föltételénél: az ugy nevezett budai várat legmakacsabbul védeni; ekkor a megtámadó és lelkesedett sereg szenvedélyeinek egyes kitérészei ellen önt föltétlenül nem biztosíthatom ugyan: a behozandó foglyokkal azonban ekkor sem fogunk embertelenül bánni, mert ezt a mi lovagias hadviseletünk, a mi valódi emberies érzelmeink nem engedik.

De, ha ön az ugynevezett Budavárnak legvégső védelmével, a lánczvidnek, e felséges mesterműnek szétrombolását, és Pestnek, honnan meggyezésünk következtében általában semmi megtámadástól nem tarthat, megágyuztatását kötné össze, mely cselekvést világosan csak alávalónak lehetne nevezni: ugy becsület-szavamat adom önnek, hogy Budának bevétele után, az egész várórség kardra fog hányatni, és én magam ön családjának jövődjéről jót nem állhatok.

Ön parancsnoka az ugy nevezett Budavárak; de ön egyszersmind atya is, — született magyar is; — gondolja meg mit cselekszik! A hazának s az emberiségnek nevében hívom önt fel erre s elvárom választát legfeljebb délutáni 3 óráig.

Amaz alávaló és becsület-feledezt rendszer által, miszerint a mi parlamentairjeinkkel is, mint gonosztevőkkel bánnak az osztrák részen, óvakodásra intve, ez iratom általvivőjeül egy osztrák hadi fogoly tisztet használok. G ö r g e i A r t u r, tábornok.

Hentzi válasza:
„Tábornok! Tetszett önnek engem, mint parancsnokát az ugynevezett budai várnak, határozottan fölhívni, hogy 3 óra alatt capituláljak, a várat feladjam s magamat, a vitéz várórséggel együtt fogolyul kegyesen elvitetni engedjem.

Válaszolom önnek! hogy a budai vár, midőn önök f. é. január 3-án, 4-én és 5-én gyorsan elvonultak, valóban nem volt még vár, mit a magyar seregnek szakadozott futása elegendőleg bebizonyított; azóta azonban Buda egy valóban

tartható erősséggé lőn átváltoztatva, melynek szerencséje lesz önnök a leghatározottabb ellentállást szegezni ellenében.

Ennél fogva, főhivom önt, tábornok ur, a budai sánczokra irányzott teljesen hatástalan tüzeléssel azonnal fölhagynia, minthogy én ellenkező esetre, kényszerítve leszek, néhány nap mulva Pest városát hasonlólag ágyuztatni, a mihez oly óriási eszközökkel vagyok ellátva, mi szerint ezek használatának kimaradhatlan következménye Pest városának romlása lesz, — s erre már most vagyok kényszerítve, mivel Pestről ágyukkal támadtattam már meg.

Egyébiránt föl kell önt világositanom, hogy én nem vagyok magyar, svájci és honosított osztrák vagyok, Magyarország irányában nincsenek semmi kötelezettségeim; családom nincsen ön hatalmában s ha volna is, ez nem esnék a mérő serpenyőbe.

Azért utolsó szavam: én a várat köteleesség és becsület szerint utolsó emberig védendém, — feleljen ön róla, ha e mellett a szép két ikerváros aldozatul esendik. Budán május 4-én 1849. — Hentzi tábornok és várparancsnok.*

Közöltük e két levelet, mint irányadó okmányokat az események megítélésében s Hentzler képviselő tárcza-czikkének kiegészítéséül is. — Azonban, mint említők, a „Közöny“-nek 1839 ápril 26-iki számától kezdve, melyben az ország kormányzója örvendő kiáltványban jelenti az osztrákoknak a fővárosból történt kivonulását, egy egész hónapon át találnak kisebb-nagyobb vonatkozásokat Hentzire, különösen a májusi számokban, melyekben Hentzit budai osztrák basának nevezi, ki még a Károly-kaszárnyában hátrahagyott s a járt betegéit sem kímélte, azokat sem átalotta bombáztatni. — Természetesen vegyültek ezek közé mendemondák is, pl. hogy Hentzi Pestnek végletekig menő bombázásán kívül — melynek lakosai Irányi Dániel falragaszai következtében jó részben a városligetbe menekültek, — nemcsak a lánczvidéknek, de sőt magának Budának löporral való felvetésével fenyegetődzött, ha másképp nem mentheti meg, hogy a végveszély pillanatában ő maga is szökni akart s csak előőrsei tartották vissza stb. stb.

Az ilyes apróságoktól eltekintve, a fentebbi megbízható adatok elégségesek Hentzi jellemének, egyéniségének megítélésére. Teljes valódiságában ugyan majd csak a későbbi történelem fogja részrehajlatlan világításba helyezni alakját, de annyi tény, hogy nekünk magyaroknak nemcsak ádáz ellenségünk volt s romlásunkra tört, hanem erre nézve a legaljasabb eszközöket is képes volt felhasználni s ez elég arra, hogy megvetéssel forduljunk el még emléktől is.

Méltó tehát a felháborodás, mellyel a fővárosi sajtó nagy része a november 2-ikán tartandó leleplezési ünnepély programját fogadta. — A „Pesti Napló“ először misztifikációknak tartotta az egészet s mikor meggyőződött valóságáról, férfias komolysággal kelt ki ellene s a leghatározottabban elítélte az előterjesztést s a magyar nemzet érület arczulcsapásának nevezte.

A „Budapesti Hirlap“ már eayhébb hurokat pengett. „Kiengesztelés“ című vezércikkében kívánja „a hadsereg közeledését a nemzethez s eltávolítását mindannak, a mi a kettő között áll, a mi a közeledést gátolja, ha intézmény, ha nyelv, ha ember és ha csak kísértet is.“ — Távolítsuk el tehát, ha szobor is; mely nem szűn meg kísérteni mindaddig, míg ő s Buda piacán disztelenkedik!

Nota bene.

A védelem.

Debreczen, okt. 20.

A mitől aggódott az egész város, hogy a fekete ruhás asszony az országos vásár alkalmából Debreczenben megjelenik, hála az égnek nem következett be a mai napig sem.

Megnyugvással veszi tudomásul a nagy közönség, hogy minden oldalról mindenféle megtörténnek, sőt javarészen meg is történtek az erélyes védelmi intézkedések s főképp a hatóság az, mely ezuttal minden képzelhető s üdvösnek látszó intézkedést megtesz s meg is tett. Elismerés illeti érte.

A veszély közelébe megtanította intéző köreinket arra, hogy nagyon szép ugyan az a meg-

fontolva való haladás; de vannak esetek, a midőn igaz marad az, miszerint veszedelem rejlik a késlekedésben.

Sajnos, a tétovázásnak nem egy jelét látuk az ázsiai kolera elleni védekezésnél eddig, sőt a jelenben is.

Ilyennek tartjuk a Budapestről jövő utasokkal való mit sem törődést.

Saját szemünkkel láttuk, hogy ugy a rendőrség, mint a kirendelt orvos várták a budapesti vonatot, de mert beteg, a ki azonnali segílyt igényelt volna nem érkezett, mit sem törődve, — bizonyosan utasítás hiányában — szépen buszultak egymástól és ki-ki ment tovább a maga dolgára.

Hát ez nem jól van. Először is az összes budapesti vonat fővárosból jövő utasait fel kellett volna tartóztatni és megfigyelés alá venni, mit sem törődve a sárga czédulával, mely azt igazolja csak, hogy az elindulás előtti percekben nem volt — kolerás az illető; de hogy nem hozza-e a bacillusokat, ezt csak a jóságos isten tudja!

Tudjuk, hogy a kik jelentkeznek, miszerint ők Budapestről jönnek, azok vizsgálat alá vétetnek a kerületi orvosok által; ámde mit ér ez, mikor azt jelentik be, a kit tetszik, akkor a mikor tetszik s a másnap elmenő utas vagy övéihazajött budapesti lakos az alatt már terjeszti a veszély csirait?!

Nagyon költséges volna igaz, alkalmas helyiséget létesíteni a vesztegzár alá helyezettek részére; de ezt ki lehetne kerülni, ha addig nem eresztetnék be senki a városba, a míg az alapos dezinficiálás meg nem történik vele.

Óhajtanó volna, ha az orvos megvárná az összes vonatok beérkezését és elmenetelét, hogy esetleg rögtön kéznél legyen.

Adja az ég, hogy az idej mulasztás csak tanulásra adjon okot! Megemlékeztünk már az iskolák megfigyeléséről s e tekintetben igen szeretnők, ha valami alapos intézkedés történne.

Felteszszük ugyan, hogy az u. n. köztisztasági felügyelők minden háznál, de főképp iskoláknál szigorúan utána nézzen a tisztaságnak; de mi kivételt szeretnénk tenni az iskolákra nézve, a mennyiben ezeknek ellenőrzését szakértőkre óhajtanók bizni, a kik naponta kétszer ellenőrzőképp megjelenének s a föltétlen tisztaságról, az ivóvíz minőségéről stb. meggyőződnenek. Valószínű ugyan, hogy a tanítók ismerik ez irányban kötelezéseiket, de remélhetőleg a szülők nyugalma érdekében ez ellenőrzést nem vennék rossz néven, legalább a felelőség egy nagy része másra is háromolnék.

A katonaságnál tudjuk, a megbetegedések elkerülése végett elrendelték a haskötő-viselést — legalább a mi időnkben 10-12 évvel, hordani kellett — vajjon nem jó volna-e elrendelni, hogy minden gyermek viseljen ilyet; főképp a szegények, a kik a meghülés veszélyének hiányos öltözékeikben igen ki vannak téve, kivált a már beköszöntött s ezután gyakorta előfordulható hűvös idők mellett?

Gyermekek különösen ki vannak téve a veszedelemnek; hiszen hány gyermek hal meg évenként, a minek oka a hiányos táplálkozás és a hiányos öltözék.

Nagyon sok gyermek roppant távolról jár az iskolába, mert ha azon czimen mulaszt, hogy nincs csizmája, nincs kellő meleg ruházata, — megbüntetik a szegény szülőket; pedig hát ők nem is hibásak, mert magoknak sincs sem ruhájuk, sem táplálékuk.

És laknak szellőzetlen szobában sokan. Az ablak nem nyílik ki náluk hónapokon át, sőt jól beragasztják, nehogy a test kigőzölgésével enyhébbé tett meleg valahogy kipárolgjon.

Lehet, hogy a kolera nem üt már ki városunkban vagy ha föllép is, ezuttal nem lesz veszedelmes; de nem tarthatunk-e tőle a jövőben vagy más járványos betegségtől még az idén?

A társadalom tehetne nemcsak valamit, de sokat a veszély csökkentésére a maga java és védelme végett is.

Azt a népkonyhát, a mit a hatóság a veszély kitérésékor megnyitni tervez, meg kellene nyitni már most vagy legalább akkor, midőn az

eiső hó leesésével a munkaidény befejeződik s a kereseti források bedugulnak a szegény kézművesek előtt.

Az izraelita nőegyesületnek volt már népkonyhája, nem lehetne-e ezt vagy ehhez hasonlóan egy újat felállítani, hol részben egész ingyen, részben igen olcsón kapna, a ki oda fordul legalább egy nap meleg ételt. A kirkól a ker. kapitányság azt jelenti, hogy teljesen szegények, azok kapnának ingyen; ellenben a kiktől ez megtagadtatik, pénzért jusson hozzá, de persze igen csekély pénzért.

Ha aztán hozzá kezdenénk a szegény sorsu gyermekek felruházásához s felszerelnők a szükséges ruházattal őket, mennyi veszélyes bajtól óvakodnánk és hány szegény életét biztosítanók!

Nem a hatóságtól, de a társadalomtól várjuk, hogy a magunk szegényeiről kellően gondoskodjunk; de természetesen a hatóságon áll annak nemcsak kezdeményezése, de formája, iránya és módjának megadására nézve.

Emberbaráti köteleseink teljesítése alól nem vonhatjuk ki magunkat s a fentieket eszközölni ilyen volna és ha tekintettel vagyunk arra, hogy ez uton védekezhünk a veszélyek ellen, bizonyosan fogunk is tenni nem valamit, de elegendőt.

D.

Különlék.

* **Az akadémia emlékköve.** A magyar tudományos akadémia palotájának az Akadémia-utcára néző sarkán most dolgoznak az emléktábla Holló Barnabás szobrász műve s az az emlékezetes jelenetet örökíti meg, midőn Széchenyi István gróf a pozsonyi országgyűlésen egy évi jövedelmét felajánlja az akadémia megalapítására. Körülötte állanak barátai s a tárgyalási asztalnál ülnek az ország legkiválóbb követei. Az emléket most öntötték ércebe s már a napokban beillesztik az akadémia falába. De az ünnepélyes leleplezés csak a jövő évi május hónapban fog megtörténni.

* **Kézrekerült hamis pénzverő.** A szegedi rendőrség tegnap este kézrekerített egy híres hamis pénzverőt, a ki ezerszáma gyártotta az ezüst forintokat és elárasztotta velők az egész országot. Az illetőt Schaaf Jakabnak hívják; hitvesgyikosságért 20 évre volt elítélve, de két év előtt feltételes szabadságra bocsátották, Rankl Adolf korcsmáros, kinél két izben hamis pénzel fizetett, szolgáltatva a rendőrség kezébe. Rainer főkapitány ma házkutatást tartott nála s felfedezte pénzverdejét, mely a pincze alatt egy rejtett kamarában van, felszerelve a lepkitűnőbb lyukasztó, nyomó gépekkel és nagy ügyességgel készített pénzmintákkal. A hamisító nagy költsézésének palástolása végett fakeskedést folytatott. A pénz forgalomba hozásánál sok bűntársa volt, de még nincsenek kinyomozva. Budapestre sokszor nagy mennyiségben szállított hamisítványokat.

* **A magyar nemzet Golgotája.** Szomorú leírni, hogy a magyar nemzet Golgotája, a 13 vértanu veszthelyelye nem egészen két hold területen van, mely egy Bíró nevű család tulajdonát képezi. E területért Arad város s a kegyelet bizottság felajánlott már két ezer forintot. A tulajdonos azonban nem hajlandó eladni, mert busás hasznot huz belőle. Ugyanis bérbe adja valsváboknak, a kik káposztás rétnek használják a vesztő helyet. Minden évben az ünneplő közönség a káposztát összetapossa, melyért ezután 200 frt busás kártérítést fizetettnek maguknak ki a terület bérlői. Mennyire szegényletes és hazafiatlan ez a spekuláció s nem szorul bővebb magyarázatra.

* **Edelsheim Gyulai a távlovaglásról** egy laptudósító előtt érdekes megjegyzéseket tett. Nagyon örülök, hogy osztrák és magyar, hangsúlyozom: és magyar tiszték és lovak ily győzelmet nyertek s politikai szempontból e siker bizonyára igen jó. De katonai szempontból az egész dolgot határozottan elhibáztottnak tartom, mert a távlovaglás mit sem bizonyított. Mi értéke van, 80 mérföldet egy tourban lovagolni s aztán oly állapotban jönni meg, hogy az ember kénytelen magát az ellenségnek megadni? Ennek csak nem lehet semmi célja s a lovak, melyek megérkeztek, céljuk elérésénél, megérkezésük után alig lettek volna még vala

mire basználhatók. A melyek le nem törtek, vagy ki nem dültek, bizonyára mind megsérültek, tenyésztésre tehát többé nem ajánlhatók. E mellett azonban nem szabad megfeledkezni a nagyszerű demonstráció politikai jelentőségéről a gazdasági haszonról, mely a magyar lótenyésztésre háramlik. A kereslet magyar lovak után ezentul remélhetőleg még nagyobb lesz, mint eddig.

*** Zseniális család.** Roppant ügyesen kiesztelt család történt a minap Berlinben. Egy hölgy 4000 márkáról szóló utalványt váltott be egy pénztárcájánál, az összeget százmárkás bankjegyekben fizették ki neki. Alig távozott a bankból, sietett egy fiatalember, hajadonfővel és tollal a füle mögött s kérte, hogy térjen vissza az intézetbe, mert valami tévedés történt a pénz kifizetésében. A hölgy készségesen engedett a kívánságának. A fiatalember elkísérte a hivatalba, hol sokan voltak s kérte tőle a pénzt, hogy még egyszer megszámlálják, — azzal eltűnt. A hölgy egy jó darabig várakozott, azután a pénztárhoz fordult, hogy adják már neki oda a pénzt. Mindjárt tudták, hogy csalásról van szó, mely nagy vakmerőséggel s ügyességgel történt. Szerencsére a hölgy gazdag s nem igen bánja a veszteséget; még följelentést sem tett a zseniális csaló ellen.

Aforizmák.

— Nőgyűlölők számára. —
Idégen írók gondolatai.

Mily gyakran s mindenkor mily különféle értelemben tudja a nő egy kézszerítással e sokat mondó szócskát kiejteni: talán:

M a n t e g a z z a.

Száz nő közül, kik elbuknak, kilenczvenkilencz számított a bukásra.

Egy nő „igen“ s „nem“-je közé egy kötőtű sem fér.

Német közmondás.

Két alkalommal hibázott az Ur: midőn az aranyat s asszonyt teremtette.

Indiai közmondás.

A leányok éppen úgy mint a virágok, ha leszakítattnak elvesztik becsőket.

T h o m.

A nők a férfi discretió-ját nagyon sokra becsülik, mert ők tudják legjobban mily nehéz hallgatni.

A nők megsiratják a halottakat, hogy az élőket meghassák.

S a i n t E v r e m o n t.

Inkább akarok a dühöngő éjszaki széllel, a tomboló elemekkel, a lázadó természettel küzdeni mint egy haragos nővel.

L a f o n t a n i e.

A nők élete három szakaszba vonható: álmodják a szerelmet — élvezik a szerelmet — bankódnak utána.

Ha mindenkinek hátára kellene venni keresztjét, mily kevés nő járna akkor gyalog.

H a u g.

Egy nő előtt teljességgel megfoghatatlan, hogy lehet őt nem szeretni.

T h o m.

Különös egyének.

— Rendőri történetek. —

I.

A paraszt Kék-szakál.

— Van-e magának Tóth Pál valahol lakása?

— Van kérem, az ondódi 666. számú tanyán lakom.

— Szabó Sárával?

— Nem kérem, azzal az új év táján laktam, most Diószegi Juliánna a feleségem, mivelhogy Nagy Zsuzsi még a tavaszon elugrott tőlem a vak-laposi csöszhöz.

— De itt az van írva, hogy magának és Tóth Zsuzsánnának meghalt egy Pál nevű fiok.

— Igaz az kérem. Az a hites asszonyom, de elvált tőlem, a mikor még a Piros Katit vittem haza — asszonynak.

— Hát hány felesége is van magának?

— Én bizony könyörgöm nem is tudom ezt már jó formán.

— Hiszen még csak 22 éves s már eddig tudunk vagy öt feleségről.

— Már hiszen instállok, én nem tehetek róla. Ilyen volt az apám természete is. Hamar megunta — az ócska asszonyt.

Tóth Pálnak aztán megmondták, hogy: ha már olyan a gusztusa, hogy a feleséget úgy változtatja, mint a fehér ruháját, legalább ne hazudja, hogy ezek — mind hites asszonyjai.

II.

Nem kell firtatni!

— Aztán csakugyan Bakó Jánosné maga?

— Az vagyok én instállok, már 22 év óta. Igy kapok mint özvegy egy kis segédemet is.

— Hát aztán melyik templomba esküdtek meg magok?

— Nem esküdtünk mi az egyikben sem.

— Ugy? Hát a pap házána, vagy otthon mondták el a hitet?

— Nem mondtuk mi seholt!

— Ugy hát nem is Bakó Jánosné maga, hanem csak Kerek Sára.

— Hogy ne vonék instállok? hisz 22 évig együtt élni, félér az egy igazi esküvel is.

— Lehet, de már maga csak Kerek Sárának marad.

— Nem lehet a kérem, hisz a menyecske lányom is az apja nevét viseli.

— Öreg hiba.

— De kérem alássan a tek. urat, van aztán egy fiam, azt már Beregi Jóskának hívják, a másik lányomat meg Takács Juliának. Tetszik tudni — az apjok után.

— Hát ezek is urai voltak?

— Biz azok instállok, mert hát az én drága első uram behótt a 73-diki kolérában.

— Aztán nincs már több nevű gyermeke?

— Nincs hát. Van ugyan még egy Pisti fiam, de az már csak az én nevemre lett keresztelve, mert szegény apjukom a Nyerges Nagy Samu, idő előtt behalt, nem adhattuk a fiának már a nevét sem.

— Mi a kó! Hát magának négy ura is volt?

— Volt hát! Ugyan mit firtatja a tekintetes ur? mintha másnak — nem lett volna több is!

III.

Az apa szíve.

Tisztes ruhájú polgár lassu léptekkel megy a tisztviselő asztala elé.

Mellette divatos ruhájú, csinos lányka lépeget, szeméit törölve.

A tisztviselő megkérdezi, hogy miben lehet a szolgálatukra.

A férfi szeméből kicsurran egy nagy könyv s a mig elmorzsolni igyekszik megsápadva tördeli a szót:

— Cselédkönyvet . . . kérek a — lány . . . om . . . nak . . .

A kis lány fuldokolva zokogja:

— Apám, ne tegye rajtam ezt a szégyent . . .

Az apából kitör a zokogás, oda vonja széles keblére a lányát . . .

A tisztviselő megilletődve huzza keresztül a mit eddig irt, aztán mikor a kibékült apa elment jó utra térő leányával, csak annyit mormogott, hogy kár volt keresztül huzni a mit eddig irt a könyvbe.

— Ki kell még adni azt a könyvet!

Ujra ott van az apa, ujra ott a könnyű szemében, csak a leány nincs ott.

A tisztviselő megkérdi: mit tetszik?

— Tessék kiadni azt a cselédkönyvet . . .

Elszökött a lányom . . . hadd menjen világgá.

Serczeg a toll, a könyv ki van állitva s az apa daczosan megy vele, hogy elküldje annak, a ki elveszett, ő reá nézve örökre, örökre.

E.

N A P I H I R E K.

Határidő naptár.

Nagy ótáhangverseny vasárnap és annepnapon d. u. 6 órakor a Margit-füvedben.

Museum a kollegiumban a közönség számára nyitva van vasárnaponként 10-től 12-ig délelőtt.

Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva délután 11-től 12-ig.

Nyitvanos olvasóterem a kollegiumban, aug. 1-től nyitva.

A kir. itéltő tábla hivatalos órái d. e. 8—12-ig, d. e. 2—5 óráig. — Az igtató, kiadó hivatal és az irattár nyitva d. e. 9—11, d. u. 8—4 óra közt; vasárnap és ünnepnap d. e. 10—11 óra közt.

— **A járvány bizottság.** A városi járványbizottság holnap délután 5 órakor, a városháza nagy tanácstermében S i m o n f f y Imre kir. tanácsos polgármester elnöklete alatt, ülésre gyűl össze. Érdekesnek ígérkezik ez azért is, mert a járványkórház megtekintésére kiküldött bizottság megbeszélése után s annak kérelmére K i s s Albert ekkor terjeszti elő a debreczeni központi temető felállításának a javaslatát is. A központi temető felállításának kérdése természetesen aktuálissá teszi a modern igényű halottasház építését is.

— **Volafka Nándor Debreczenben.** Volafka Nándor választott püspök prépost plébánost holnap után, szombaton várják Debreczenbe s itt S z a k s z ó Rezső kanonok vendége lesz. Időzése pár napra terjed, míg a plébániát, az egyház szerelvényeit átveszi. Volafka Nándor debreczeni prépost-plébános utódjára vonatkozólag napok óta különböző kombinációk olvasható a lapokban. Illetékes oldalról fel vagyunk hatalmazva, annak a kijelentésére, hogy a közoktatásügyi miniszter mindaddig nem volt abban a helyzetben, hogy e kérdésben döntsön.

— **Női munkákat terjesztő egyesület.**

Éltre való s minden tekintetben üdvös eszme keresztülvitelével foglalkoznak városunk intelligens társadalmi körében. Hölgyekből és előkelő állású férfiakból álló társaság rövidesen azt akarja keresztülvinni, hogy Debreczenben női munkákat terjesztő és értékesítő egyesületet állítsanak fel. Tekintve a valóban üdvös és nemes célt, olyan eszme ez, mely a társadalom minden rétegében kedvező fogadtatásra talál. — C z é l j a ugyanis az lenne az egyesületnek, hogy a nők által készített kézi munkákat áruba bocsássa, azoknak ezzel keresetet biztosítson. Nagyon sok jobb módban élő nő eshetett, vagy esett már szomorubb anyagi helyzetbe. Társadalmi élete, büszkesége még nélkülözése mellett sem engedik meg neki, hogy munkájával mások szolgálatába szegődjék. Szívesen dolgozna pedig, hogy szükségletét a körülményekhez képest kielégítse, dolgozna, hogy értékesítse munkáját, ha legalább nevét tudná elhallgatni. Az egyesület szervezi aztán áruházát, — ahová a hölgyek az általuk készített női munkákat adják be. — Az így értékesített munkából természetesen csak az egyesületet terhelő jelentéktelenül csekély százalékot vonnak le s a többit az áru készítőjének adják ki. Az egyesület fejlődésével oda fog törekedni, hogy megrendeléseket is fogadjon el női kézi munkákra s ne csak a szabadon készitetteket árusítsa. A bejelentett megrendeléseket természetesen szintén csak a nőkkal az egyesület tagjaival készített el. A mozgalom vezetői, hogy a sikert mindfényesebbé tegyék időnként női kézi munka kiállítását is rendeznek.

— **A Kossuth utczai lelkészlak** építési munkálatain a mérnöki hivatal is dolgozik. Ma délelőtt kiküldötte S t á h l Géza, városi mérnököt, aki a lelkészlak utczai vonalát jelölte ki.

— **A honvédegylet értekezlete.** A debreczeni 1848—49-diki honvéd-egylet — S e b e s s György elnöklete alatt — tegnap d. u. 5 órakor látogatott értekezletet tartott a budai honvédszobor leleplezése tárgyában a városháza kis tanácstermében.

Sebess György elnök bemutatja a honvéd-

egyletek központi elnökségének meghívóját s előterjeszti, hogy a „kiengesztelés” ürügye alatt a budai honvéd-szobor leleplezését össze akarják kötni a Hentzi szobrának megkoszoruzásával. Szó szerint Hentzi hazaáruló volt, a hazaáruló pedig nem érdemes arra, hogy emléket megkoszoruzzák. Lévy Lajos szerint a debreczeni honvéd egylet csak abban az esetben vehet részt a budai honvéd-szobor leleplezési ünnepélyében, ha a programból Hentzi szobrának megkoszoruzását kihagyják.

Sebess György elnök fölkérésére Dr. Bakonyi Samu is szót emelt s kifejtette, hogy a tervtípusokban volt kieszelve s a tervezők számítottak rá, hogy a főváros, hol most kolera dúl, a terv megakadályozására tehetetlen lesz. Emelje fel tehát a merénylet megállítására szavát a vidék! Becke Mihály indítványára következő határozatot hozták:

„A debreczeni 1848/49-iki honvéd egylet felháborodással utasítja vissza azt a nemzeti történetében pártatlan merényletet, melylyel a magyar nemzet alkotmányáért, szabadságáért vért hullatott honvédek által akarják megkoszoruztatni, a magyar nemzet létere tört s idegen zsarnokkal szövetkezett szoldos hadsereg katonáinak emlékoszlopát. A debreczeni honvéd-egylet fájó szívvel később lemondani a saját hőseinek külső megünneplésében való részvételről, sem hogy az elnyomás iránti kegyelet tényéhez hozzá járuljon!”

— A „Csokonai kör” felolvasó estélyeit rendező bizottsága tegnap délután a kereskedő ifjak önképző társulatának helyiségében ülést tartott Vértési Arnold elnöke alatt. Jelen voltak Greszi Kálmán és Komlóssy Arthur, Dr. Bakonyi Samu, Dr. Tüdös János a bizottság titkára, Széll Farkas, Márk Endre és Dr. Szántó Sámuel tagok. Az ülés elhatározta, hogy az első estélyt Csokonai születésének évforduló napján: november 17-én tartja meg a kör a „Margit” fürdő disztermében. Ugyanennek az estélynek, mint a többi, rendező felolvasó estélyek nyomtatott műsora a tagok részére ezután mindig pár nappal a felolvasó estély megtartása előtt fognak szétküldetni. Megelőzőleg a bizottság összeállította azoknak a névsorát, a kiket felolvasások tartására föl fog kérni. A bizottság titkára bízott meg, hogy a fölkérő leveleket mielőbb küldje szét.

— A polgári faillatmányok. Régebben említettük már, hogy a polgári faillatmányok kiutalását megkezdi a város. Most arról értesíthetjük olvasóinkat, hogy a kiutalás a mai nappal már kezdetét is vette. Minden polgár, gazda, vagy háztulajdonos az őt megillető faillatmányt a városháza házipénztáránál mártól kezdve kiváltatja.

— Stáhl Ede temetése. Stáhl Ede városi kisdéd óvót tegnap általános részvét mellett temették el. A halottas háznál és a temetőben a városi dalárda gyászadalokat énekelt. Magán a temetésen számosan vettek részt a városi tisztikar tagjaiból s még többen az intelligens közönség sorából.

— A jövő évi sorozásra vonatkozólag Debreczen város katonaugyosztálya a következőkben teszi közre a hadköteleseket érdeklő felhívását: Felhívának mindazon hadkötelesek, kik az 1870, 1871, és 1872. évben Debreczenben születtek, avagy itt illetőséggel bírnak és Debreczenben avagy idegen helyen tartózkodnak, ugyancsak a Debreczenben tartózkodó, idegen illetőségű állításkötelesek is, hogy a jövő 1893-ik évben tartandó sorozásokhoz való összeírás céljából a folyó év november havában Debreczen város katonaugyosztálya előtt szigorú büntetés terhe alatt mulhatatlanul jelentkezzenek. Egyszersmind figyelmeztetnek az állításkötelesek: 1. Hogy a papok, papjelöltek, papnövendékek, tanítók, tanítójelöltek, tanítókepezdeik, növendékek, öröklött mezei gazdaságok birtokosai, a családfenntartókra és az egyévi önkéntességre vonatkozó kedvezmények valamelyike iránt netalán igények érvényesítésére vonatkozó felszerelt kérvényeiket az 1893. év január vagy február havában Debreczen város katonaugyosztályához, illetőleg az illetékes járási tisztviselőhöz, legkésőbb azonban a sorozás napján a sorozóbizottsághoz nyújtsák be. 2. Hogy az illetőségi sorozójáráson kívül leendő állítatás megengedése iránt felszerelendő kérvényeik november havában a jelentkezési alkalmával nyújthatók be. Végül megjegyeztetik, hogy a jelentkezési kötelezettség-

eknek nem tudásával ki sem mentheti magát és az ilyen kifogások a büntetés kiszabásánál figyelembe vétetni nem fognak.

— Esik az eső. Egészen kész volt az újdonság a szép verőfényes őszi napról, hosszasan leírva, hogy mint sietnek ki a korzóra a legdivatosabb őszi felöltöket bemutatni s mennyien sétálnak künn a gyönyörű és enyhe őszi napon s mint nevetik ki az utcásarkon álló gesztenyesütőt, ezt a téli szezonra emlékeztető utcái alakot s mint szívják teletüdövel s élvezik a nap meleg sugaraitól átelevenített levegőt, meg volt írva az is, hogy mint örülnek a még ép falevelek a nyár meghosszabbodását vélvén a meleg őszi napsugarakban stb. . . . mind — mind meg volt ez írva egy hosszú újdonságban s már a szedő gyerek kezében volt a kézirat, mikor egyszerre méltóságos cseppekben hullani kezdett az eső, elmosva az utca porát, de elmosva egyuttal az a verőfényes őszi napról írott újdonságot. Az előbb még vidám, a nap melegében sütkérező falevelek, szomorkodnak s az eső cseppje, mintegy könnycsepp csillog a faleveleken. — Az utcán divatos őszi felöltökhöz sétálókat felváltják az esernyőkkel és kalucsikkal felfegyverkezett hivatalnokok. Mindenki siet dolga után, a beborult ég s a kövér esőcseppek pár pillanat alatt megváltoztatják az utca képét, a hordárok felhúzzák téli kabátjokat, a gesztenye sütő kifejező ernyőjét s a szél zugva száguldoz végig az utcákon letarolva a fákról a megsárgult lombokat. Az eső pedig csak permetezik tovább, eljött az őszi esőzések ideje.

— Kinevezés. A földmivelségi miniszter Kerpely Kálmánt, a keszthelyi gazdasági tanintézetnél alkalmazott intézői segédet a debreczeni gazdasági tanintézethez ideig. minőségű rendes tanárrá nevezte ki.

— A köztisztasági felügyelők. Közönségünk tájékoztatása céljából közöljük, hogy mi a köteleességük a köztisztasági felügyelőknek. 1. A köztisztasági felügyelők első sorban a fertőtlenítőket ellenőrzik. 2. Naponként kötelesek kerületüket bejárni, és a házaknál meggyőződni arról, hogy a fertőtlenítők jártak-e ottan, továbbá megnézni, hogy a fertőtlenítést csakugyan elvégezték-e és vajon a kiadott utasítás értelmében jártak-e el? 3. Figyel kerületének a tisztaságára és a köztisztasági és közegészségi szabályrendeletben foglalt intézkedéseket ellenőrzi. Minden hiányt, rendtelenséget azonnal bejelent. 4. Felvilágosítást és tanácsot ad a hozzá fordulóknak, hogy a betegek hol juthatnak legkönnyebben orvosi segítséghez és hogy mi módon szállíthatók a betegek a kórházba. E pontra nézve neki is a kerületi fertőtlenítők számára kiadott utasítás az irányadó. 5. Pontosan és haladéktalanul teljesít minden rendeletet és utasítást, melyet a köztisztaság fejlesztésére előljáróitól kap. 6. Kerületének tisztasági állapotáról naponként jelentést tesz. 7. Mindenütt, a hol az udvarban állatokat, főleg disznókat tartanak, intézkedik az ólak és istállók rendes kitisztítása és tisztántartása iránt. 8. Ha valahol az ólak nem tiszták vagy az állatok számára furdögödör van, a házszám megjelölésével még az nap jelentést tesz.

— A makadám járda. NagyHatvan-utca elején, ott hol az apró kavicsokból vert szekérut következik, nagy munkába kezdtek bele. A nehezen engedő szekérutat mindenütt felverik s az általunk is említett aszfalt makadám járó készítését kezdik meg. S szekérut helyett használandó új járónál csak az lesz a baj, hogy hosszúságában elterülő mindkét oldalán ott maradt a porréteg, mely csak kisebb esőzés alkalmával is sár tenger szokott lenni. A makadám szekérut teljes értékét tehát csak akkor nyeri meg, ha a hosszában kétoldalt elterülő poros utat, még a vasuti vágány közeit is, a szekérut bontásából fenmaradt kövel kövezik ki.

— A városi ifjuság tiltakozó gyűlése. Tegnap este a kereskedő ifjak önképző-egylete helyiségében tartotta meg Debreczen város ifjusága tiltakozását az ifjuság impozáns részvéte mellett. Jelenvoltak: Becke Mihály árvaszéki elnök, Sebess György a honvedegylet elnöke s több 48-as honvéd. Nagy István joghallgató elnökölt a gyűlésen s az előkészítő bizottság előadója Hirsch Nándor ismertette a honvédelem leleplezési ügyét, s indítványára elhatározták, hogy az ifjuság tiltakozó iratot szerkeszt s megküldi az „Egyetértés” és „Magyar Hírlap”-nak. Ezután közkívánatra Dr. Bakonyi Samu remek beszédet

tartott, mely alatt nagyon sokszor frenetikus éljenzés s tapsvihar hangzott fel. Ezután a tiltakozó iratot szerkesztő bizottság tagjaivá megválasztottak: Kovács Gyula, Nagy István, Adorján Elek a joghallgatók, Jánossy Zoltán, Diószeghy Mihály, Baltazár Dezső a hittanhallgatók, Hirsch Nándor, Veszprémi Károly a budapesti egyetemi hallgatók, Kálmánchelyi Béla a gazdasági intézet hallgatói, Stuller Béla és Szuhány Elemér a keresk. akadémia és Ujlaki Béla a keresk. ifjuság részéről. A lelkes ifjuság a szózat eléneklése után a legnagyobb csendben és rendben oszolt szét.

— Sebessi Jób, lapunk tehetséges munkatársának, mai számunk tárcza-rovatában közölt szép költeményét az „Erdélyi Irodalmi Társaság” f. hó 16-án Kolozsvárott tartott ülésében Szász Gerő, a jőnevű költő, olvasta föl nagy tetszéssel.

— Áthelyezés. Trux Miklós, m. kir. dohánybevéltő hivatali tiszt, a ki eddig Nagy-Károlyban volt alkalmazásban, Debreczenbe helyeztetett át.

— Villágosság téged szomjazalak. Így panaszkodik a legsötétebb karsu közben keservesen egy vidéki atyafi. Tegnap este a karsu közben járva azt látta, hogy nem látta a világosságot s a nagy sötétségnek miatta neki ment a kidudorodó berenának. Megjegyezzük, hogy az illető atyafit nem a szesz ereje nyomta a berenához, hanem az a veszedelmes körülmény, hogy az egész utcában egyetlen egy láng se terjeszti áldásos sugarait.

— Kolerás beteget akartak fogni. A főkapitány kiment a pályaudvarra, hogy személyesen győződjék meg az intézkedések végrehajtásáról. A szolgálatot, vagyis inkább vizsgálatot teljesítő orvossal minden áron kolerás beteget akartak fogni.

Egyszerre csak kiszáll a kupéból egy sápadt képű pájeszes fiu, a ki alig bír támolyogni. — Hallá, megvan. Ki vagy, mi vagy fiam? Nem tudott magyarul egy árva szót se mondani, hanem azért megmondotta, hogy mőzesvallásu, — ha mindjárt tört némettség-gel is.

— Beteg vagy?
— Az vagyok.
— Van hányási ingered?
— Van.
— Mikor keletkezett?
— Mióta a gyomrom korog.
Na e mehet, ez az éhség miatt beteg. Egyszerre csak jelenti a mozdonyvezető, hogy beteg van az e pillanatban beérkezett budapesti vonaton, szépen ki is szállították a kupéból.
— Ön beteg?
— Kutya bajom sincs.
— Hisz a kalauznak azt mondotta.
— No azért — mert így magam utazhattam egy külön kupében.

— A szomszéd Tiszafüred monografiája. Tiszafüred vidéke, a népvándorlástól kezdve. Ez a czime Tariczky Endre tiszafüredi plebános, aranymisés pap által irt munkának, melyet vonatkozással az ezredéves honfoglalás közelgő nagy nemzeti ünnepére szerkesztett. Az érdekes mű 34 oldalra terjedő füzet, hozzá vagy csatolva a tiszafüredi és kőcsi sziget — és Nagy Ivány régi térképe. Ezen művét a szerző a múlt év 1891. év szeptember 3-án olvasta fel nagy tetszés mellett a „Magyar történelmi társulat” gyűlésén.

— Felsőbb szaktanfolyam. A földm. miniszterium Budapesten decz. 1-től kezdve egy évre terjedő szőlőszeti és borászati tanfolyamot nyit, hol a hallgatók elméletileg és gyakorlatilag fognak kiképzést nyerni. Tíz szegényebb sorsu és kitűnő bizonyítványokkal rendelkező hallgató 600 frtnyi ösztöndíjban részesül. E tanfolyamra való felvételnél a magyar óvári gazdasági akadémiaiktól vagy valamelyik hazai gazdasági tanintézet-től végbizonyítványt, továbbá egészségi bizonyítványt kell felmutatni. A folyamodvány novemb. 5-ig annak a gazdasági intézetnek az igazgató-ságánál nyújtandó be, melytől az illető vegbizonyítványt nyerte.

— Köszönetnyilvánítás. Fogadják mindazok, kik boldogult férjem temetése alkalmából részvétükkel fájdalomukat enyhíteni szivesek voltak, a temetésen való megjelenésükért, részvételükért köszönetemet, Öv. Stáhl Edéné.

— A dezinficiált hittérítő. Magas szikár alak, irtózatos süveg a fején, hátulról lábát verdeső czopffal, földet mosó köpenyben, hasig érő

szakállal, két oldalán élelmi szerrel telerakott szőrtarisnyákkal lépett ki tegnap az állomáson a harmad osztályú kupéból — egy kínai hitéritő.

Természetesen a dezinfektor szeme első sorban is ő rajta akadt meg.

— Hova szent atya? — kérde a kifelé tartó pópának.

— (A felelet bámuló ábrázat.)

— Tessék csak erre jönni. Vonszolja a dezinfeciáló szoba felé dezinfektor bátyánk.

— (A hatalmas pápa vonakodik.)

Valahogyan elvonszolta mégis és a spriczcelőt neki tartotta. — A pápa erre kifelé kezd szaladni. De föltartóztatja dezinfektor bácsi és elküldi:

— Vigyázz. S hatalmasat spriczcel a hitéritőre. Ez pedig azt gondolván, hogy az ördögöt űzi ki belőle, amíg dezinfeciálták kereszteteket szőrt magára.

— **Vállalkozók figyelmébe.** A debreczeni ipar és kereskedelmi kamara a következőket juttatja a vállalkozók tudomására: A m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége csekélyebb értékű különféle anyagok beszerzése végett f. é. november 16-án versenytárgyalást tart. A közelebbi feltételek a debreczeni kereskedelmi és ipar kamaránál a hivatalos órák alatt megtekinthetők. A m. kir. államvasutak debr. üzletvezetősége talpfák szállítására f. é. november 15-re nyilvános pályázatot hirdet. A közelebbi feltételek a debreczeni kereskedelmi és ipar kamaránál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Színház.

Az arany ember.

— Jókai színműve. —

Debreczen, okt. 20.

Azzal kellene kezdenünk, hogy ismételtlen figyelmébe ajánljuk a művezetőségek: hagyja abba az operett-előadások forszírozását és ha már újdonságot nem tud a társulattal az operett terén produkálni, legalább ne hívja ki a közönségnek a jóindulatát olyan operettekkel, melyeket összehasonlíthatatlanul jobb előadásokban ismer a debreczeni közönség, mint a minők az ideai fatális operett-produkciók. De nem ajánljuk ezt figyelmébe a művezetőknek; a felfogásaink eltérnek egymástól. A repertoárból itélve, kell, hogy azt higgyük, hogy azért adják Rippet, Madarászt (egész nyáron át egyetlen egy újdonság sem lett betanulva), mert a debreczeni közönség jobban szereti az operettet, mint a drámai válfajokat. Mi is így gondolkozunk, ha nem látjuk, hogy a közönség a drámai válfajokat ép úgy szereti és előadásait ép úgy látogatja, mint az operettekét. Már pedig, ha olyan gyöngye operett-előadásokat képes csak bemutatni, mint a minőket eddig bemutatott, akkor sokkal észszerűbb, ha az operettnek nem engedi át a nagyobb felét az időnek, hanem drámát, vígjátékot ad. A drámai társulat megmutatta, hogy művészi szintű előadást tud nyújtani, míg az operette nagyon gyöngye. A közönség pedig azt méltán követelheti, hogy Debreczenben jó előadást lásson.

Más alkalomra tartjuk fenn, hogy bővebben foglalkozzunk az operette és a drámai előadások összehasonlításával; referensi tisztünk, hogy „Az arany ember” előadásáról írjunk.

A czimszerep Peterdi kezében volt. Nem volt az a kimagasló alak, a minőnek Jókai élénk fantáziája összekomponálta; de nem volt rosszabb, mint a minő azokban a többi szerepekben, melyekben dicséretet érdemelt. Szépen játszik, csak hanghordozása idegenszerű, különösen olyan helyeken, hol a hangot alább kellene szállítani és ott, hol mélyebb szenvedélyt kellene kifejeznie. Itt abba a hibába esik, hogy ismeretlen hangja timbre-jét, inkább emeltebb hangon beszél és beleesik a páthosszal szavalásba. Ezek olyan megrögzött szokások, melyek azt mutatják, hogy Peterdi a nagyobb lélekzetű hősök alakítására alkalmas és tagadhatlan, tehetséges színész. — No émit, ezt az ideális alakot Emődi Irén, a fiatal naiva játszotta és tekintve azt, hogy kezdő a színésznél, dicséretére mondhatjuk, hogy nem rontotta el a szerepét. Különösen sikerült természetesen lennie abban a jelenetben, melyben Timár a leveli békát kezébe adja; a többi részleteiben szerepének valami ünnepléses vonást használt, a mely vonás hasonlít a tragikák által előszeretettel használt nőszóhoz. Szilágyi Berta Athalia büszke, démoni lé-

nyét sikerülten mutatta be; de legsikerültebb alakítás és pedig művészi alakítás volt Angyal Ilka Timeá-ja. Bácsné a Teréza mama szerepében is a kiválóan intelligens színésznőnek mutatta be magát; Locsarekné (Brazovicné) humorával azonban mi nem tudunk kibékülni. A külsőségekben komikus, a mit tesz és mond; de előadásában, talán öntudatosan, tanulmány alapján használja a komoly modort, a mi fanyarrá, sőt szárazzá teszi természetadta jó humorát. — A férfszereplőkről általában dicsérettel emlékezhetünk meg. Balassa kitűnő Brazovics, Fenyvesi a Krisztyán Tódor szerepében is művész; Püspöki az egy jelenésből álló szerepét Fabulának olyan szépen játszotta meg, hogy benne elsőrendű jellemzését ismerünk meg; sőt Czákó, ki Trikálszt játszotta, nemcsak jól, de kitűnően alakított. A rendezés jó volt és a közönség a teljes egészében jól sikerült előadás közben többször tapsolta a szereplőket.

— **A magyar kir. meteorológiai intézet időjelzése október 20-án:**

(Távirati tudósítás. Érk. 4 óra — p.)

a = derült, n = hűvös, h = helyenként csapadék.

Közgazdaság.

— **Budapesti gabonatözsde. okt. 19-én.** Tegnap félreértés volt az üzletben, a mennyiben a lapokban megjelent londoni távirat 1—1½ schilling áremelkedést jelent, ellenben a magántáviratok csendes irányt említenek. Reggel nagy volt az öröm, hogy végre tán szilárd lesz az üzlet, és csakugyan szilárdan indult, — de biz ez nem volt hosszú tartamu, mert csakhamar beérkezett s távirati rektifikáció magán uton is és mikor az ismeretes lett az üzlet azonnal hanyulni kezdett.

Az üzlet olyan most, ha az embernek eladni valója van, nehéz az eladást eszközölni, és épp úgy van az ember csaknem a vétele is. Az üzletvilág nem képes haszonra dolgozni, és erővel téltenségre szorítatik.

Buza. Bőven kínálható, a vételkedvkedvező, de az irány mindammellét csendes. Mintegy 30.000 mm. forgalomnál az árak változatlan maradtak.

Rozs. Csak 5—10 kr. engedménnyel lehetett eladást eszközölni. Helyben 6.70—6.75, Debreczenben 6—6.06, Inarcs-Kakucsón 6.49 fton kelt.

Uj tengeri. Azonnali szállításra bányási állomáson 3.66 frton kelt.

Legujabb.

A kolera Budapesten.

A járvány áldozatai.

A mai nap szomorú eredménye után nem lehet bizni a kolera csökkenésében. A tegnapi, mindkét barakkbeli 24 kolerabeteggel szemben ugyanis tegnap éjfélkor ma éjfélig már ismét 32 új kolera beteget kell konstatálnunk. Ennyit vittek be a jelzett idő alatt a pesti barakkba, míg a budaiba egyet sem. Az üllői-uti barakkból ma gyógyultan 14-et bocsátottak ki. 11 meghalt, az összes létszám 106, míg tegnap éjfélkor 99 volt. A budai barakkban jelenleg 11 beteget ápolnak, ketőt gyógyultan kibocsátottak. A kolera betegek száma tehát a magánházakban és helyőrségi kórházban fekvőket kivéve 120.

A központi járványbizottság ma délutáni ülésén Gerlóczy polgármester jelenti, hogy a tegnapi határozatokat végrehajtották. A főorvos jelenti, hogy ma éjféltől ma délután négy óráig 21 betegezés és 4 halálozás fordult elő.

Weisz Jakab dr. utal arra, hogy az elemi- és középiskolák bezárása alkalmával az egyetemeket is bezárták, pedig ez utóbbi akkor sem volt feltétlenül szükséges. Miután azonban a kolera nem öltött olyan mérveket, a milyentől félni lehetett, másrészt pedig az egyetemi polgárságnak s különösen az orvostanhallgatónak roppant kárára van a szünetelés, már csak azért is, mert a kolera, mint betegséget nem tanulmányozhatják, inditványozza, hogy legalább a 3, 4. és 5. éves orvostanhallgatók részére újra megengedjék az egyetem látogatását s tanulmányaik folytatását.

Gebhardt dr. tiszti főorvos már fogamatosításakor sem tartotta szükségesnek az egyetem bezárását s az indítványhoz hozzájárult.

Szögyény-Marich László,

Ő Felsege körüli miniszternek ezen állásától való felmentése s berlini nagykövetté kineveztetése közvetlenül küszöbön áll; s a leendő nagykövet valószínűleg még e hó vége előtt be fogja mutatni Berlinben megbízó levelét. A távozó miniszter állását egyelőre alkalmasint még nem töltik be, hanem a többi miniszterek egyikét bízzák meg a tárca vezetésével.

SIRKOSZORUK

nagy választékban igen

olcsó áron kaphatók

Erdélyi és Buzágh

Női kézimunka és rövidáru raktárában.

A kistemplom mellett.

SZÖNYEGEK,

Függöny, ággy- és asztalterítők
 butor szövetek, viaszos vásznak
 nagy választékban

SZABÓ LAJOS fiai cégnél.

A legjobb
Schroll chifonból
 készült
ferfi-ingek

1.50 kr., 2 frt, 2.30 kr., 2.80 kr.,
 hajtásos és himzett elejjel :
 2.50 és 3 frt.

Kész női kelengyék
 a legjobb izlés szerint,
 valódi vásznak,
ZSEBKENDŐK,
 asztal- és kávé-terítékek
 nagyválasztékban
 kaphatók

KARDOS LÁSZLÓ
 üzletében,
 Czegléd-utca.

Üzlet átalakítás és tulhalmozott raktár miatt hatóságilag engedélyezett részbeni

! VÉGELEADÁS !

a n. é. közönség becses tudomására hozom, hogy **mai naptól**
 fogva, raktáromon levő összes

női ruhaszövetek,

összes selymek, bársonyok, paszomány diszek,
 fekete ternó, tekete divatkelmék, flanel — Kasan —
 női posztók, Triko derekak és diszitett nőikalapokat

gyári áron alól is árusítom el.

PLANK ÁGOST,

női divat-, szövő- és rövidáru üzlete,
 főtér, Bika szállodával szemben,
 DEBRECZEN.

FELVILÁGOSÍTÁSUL !

Vannak emberek, a kiket a kenyéririgység minden tisztességtudásból
 kivetkőztet.

Igy esett meg most, hogy

egy versenytársunk
teljesen fejet vesztvén

az Esterházy cognac bámulatos sikerein, (és mindenesetre a saját
 gyártmányának hanyatló kelendőségén — a minnek oka csakis ő maga lehet)
 oda jutott, hogy valótlán és nevétséges vádakot szór ellenünk s ez által
 igyekszik bennünket megkárosítani.

Erdekeik ilyen eszközökkel védő versenytársunk fogadja
 részvétünket! Rászolgál.

Részünkről csak azt említjük meg röviden, hogy

csakis az Esterházy cognac
 lett minden kiállításon, melyen részt vett, első díjakkal kitüntetve, hogy
csakis az Esterházy cognac-gyár
 kapott orvosi-októi, gyógyszerészektől, kereskedőktől és a nagy közönség kö-
 réből ezekre rugó elismerő leveleket és hogy

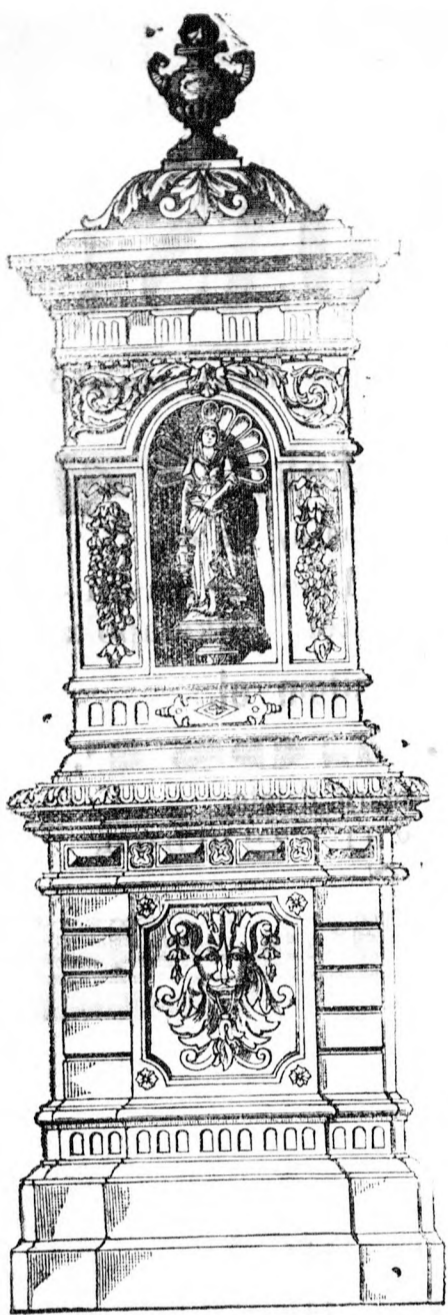
csakis az Esterházy cognac
 kedvence a nagy közönségnek
 Mi csakis a nagy közönség véleményét tartjuk mérvadónak, ez pedig
 hatalmasan nyilvánult meg mindenféle hangoztatván

Esterházy cognac a legjobb!

Szavatolunk cognacunk jóságáért, ez szerezte meg nekünk
 a nagy közönség rokonszenvét, melyet — a verseny dühöngő
 támadásai ellenére, — megtartani, sőt tőlünk telhetőleg fokozni
 igyekszünk majd.

Tisztelettel

Gróf Esterházy Géza-féle
 cognac-gyár
 Budapest — Angyalföld.

**LEGNAGYOB B
AGYAG- ÉS PORCELLÁN-
kályha-raktár**

a világhírű

**Budweisi
gyártmányban**

legolcsóbb árak
mellett

TÓTH GYULA

vasnagykereskedőnél,

DEBRECZENBEN,

a városháza sarkán.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ugyanitt megrendelhető a
„CALIGRAF“ amerikai
írógép.

Intézeteknek, nagykereskedők-
nek, gyenge szeműeknek, fogyatékos
kezüeknek; legszebb és leggyorsabb
írórendszer.

MEGHIVÁS.

Az „István“ gőzmalom társulatnak

1892. évi November hó 6-án délelőtt 10 órakor

tartandó

RENDKIVÜLI KÖZGYÜLÉSÉRE.

Tárgy: A társulati alapszabályok módosítása.

Miután a jelenleg érvényben levő alapszabályok 29. §-a értelmében az ezennel összehívott rendkívüli közgyűlés csak akkor lesz határozatképes, ha a részvények $\frac{1}{5}$ része 40 részvényes jelenlétében képviselve leendő: felkéretnek a t. részvényesek, hogy minél számosabban megjelenni sziveskedjenek.

Együttal felhivatnak azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen részt venni és szavazati jogukat gyakorolni kívánják, hogy igazoló jegyeiket — az alapszabály 29-ik cikke értelmében — folyó évi November 4-én és 5-én délelőtt 10—12 óráig, délután 2—4 óráig a társulat Kossuth (czegléd) utcai irodájában átvenni ne terheltessenek.

Debreczen, 1892. Október hó.

Az igazgatóság.

Jutányos szabott áron

kaphatók

SZABÓ LAJOS FIAI

üzénél:

DIVATOS NŐI RUHASZÖVETEK

francia fanelek, Kasán, Moldon

legujabb ruhadiszek,

FEKETE DIVATKELMÉK,

SZINES és FEKETE SELYMÉK,

MOSÓ VELEZEK,

TÉLI HIMALAYA KENDŐK,

Gyermek ruhácskák és felöltők

Normalgyapju és pamut alsó ingek

Ujjasok és nadrágok,

Téli harisnyák, keztyük.

Az idén szép raktárt tartunk

Brassói és Gácsi posztókban,

Takarók és lópokrócokban.

161. szám.

**Az „ISTVÁN“ gőzmalom társulat
gyártmányainak**

ÁRJEGYZÉKE.

Az 1887. április hó 18-kán Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított a 1887. június 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Itt helyben, kötelezettség nélkül.

Készpénzfizetés mellett, zsákkal együtt.

	100 kiló
A. Asztali dara nagyszemű . . .	16.20
B. Szinte „ aprószemű . . .	15.80
O. Király liszt	15.60
1. Lángliszt kivonat	14.60
2. Elsőrendű zsemlye liszt	14.—
3. Zsemlye liszt	13.40
4. Elsőrendű kenyér liszt	12.80
5. Közép kenyér liszt	12.20
6. Kenyér liszt	10.40
7. Barna kenyérliszt zsákkal á 70 klg.	8.—
8. Takarmány liszt	6.60
11. Finom korpa zsákkal á 50 klg.	4.20
„ „ zsáknélkül	4.—
12. Durva „ zsákkal „ „	4.20
„ „ zsáknélkül	4.—
Csírke buza zsák nélkül	3.20

Debreczen, 1892. október 20.